

Українські назви шкідників хвойних порід

<i>Вогнівка шишкова</i>	262
<i>Вусач коротковусий (спондиліс златковий)</i>	94
<i>Вусач сірий довговусий</i>	99
<i>Вусач сосновий чорний</i>	106
<i>Вусач ялиновий блискучогрудий</i>	114
<i>Вусач ялиновий малий чорний</i>	123
<i>Довгоносик сосновий великий</i>	130
<i>Довгоносик сосновий малий (смолюх крапчастий)</i>	135
<i>Звійниця зимова</i>	143
<i>Звійниця літня</i>	148
<i>Звійниця пагінцева</i>	151
<i>Златка згарищна</i>	155
<i>Златка ребриста бронзова</i>	159
<i>Златка соснова велика</i>	164
<i>Златка соснова синя</i>	170
<i>Клоп сосновий насіннєвий</i>	6
<i>Короїд вершинний</i>	177
<i>Короїд-гравер (халькограф)</i>	182
<i>Короїд-типограф</i>	189
<i>Короїд шестизубчастий</i>	198
<i>Листовійка ялинова шишкова</i>	268
<i>Лубоїд сосновий великий (великий лісовий садівник)</i>	208
<i>Лубоїд сосновий малий (малий лісовий садівник)</i>	214
<i>Лубоїд ялинковий великий</i>	220
<i>Пильщик сосновий звичайний</i>	40
<i>Пильщик сосновий рудий</i>	44
<i>Пильщик сосновий східний (діпріон подібний, чорно-жовтий)</i>	52
<i>Пильщик-ткач поодинокий</i>	58
<i>Пильщик-ткач сосновий зірчастий</i>	63
<i>Пильщик-ткач червоноголовий</i>	68

<i>Підкоровик сосновий</i>	227
<i>П'ядун сосновий</i>	74
<i>Рогохвіст великий хвойний</i>	230
<i>Рогохвіст малий синій</i>	236
<i>Смолівка соснова</i>	241
<i>Смолівка соснова жерднякова (вершинна)</i>	248
<i>Смолівка ялинова жерднякова (довгоносик ялиновий жердняковий)</i>	254
<i>Смолюх сосновий шишковий</i>	272
<i>Совка соснова</i>	78
<i>Хермес сосновий звичайний</i>	13
<i>Хермес ялиновий пізній</i>	17
<i>Хермес ялиново-модриновий ранній</i>	22
<i>Хермес ялиново-ялицевий бурий</i>	32
<i>Шовкопряд-монашка</i>	83
<i>Шовкопряд сосновий</i>	87

Латинські назви шкідників хвойних порід

<i>Acanthocinus aedilis</i> L.	99
<i>Acantholyda erythrocephala</i> L.	68
<i>Acantholyda hieroglyphica</i> Chr.	58
<i>Acantholyda posticalis</i> Mats., <i>Acantholyda nemoralis</i> Thoms.	63
<i>Adelges laricis</i> Vall.	22
<i>Adelges pectinatae</i> Chol.	32
<i>Adelges tardus</i> Dreyfus.	17
<i>Aradus cinnamomeus</i> Panz.	227
<i>Blastophagus minor</i> L., <i>Tomicus minor</i> L.	214
<i>Blastophagus piniperda</i> L., <i>Tomicus piniperda</i> L.	208
<i>Bupalus piniaria</i> L.	74
<i>Chalcophora mariana</i> L.	164
<i>Chrysobothris chrysostigma</i> L.	159
<i>Dendroctonus micans</i> Kug.	220
<i>Dendrolimus pini</i> L.	87
<i>Dioryctria abietella</i> F.	262
<i>Diprion pini</i> L.	40
<i>Diprion similis</i> Hart.	52
<i>Evetria buoliana</i> Schiff., <i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiff	143
<i>Evetria duplana</i> Hb., <i>Rhyacionia duplana</i> Hb.	148
<i>Hylobius abietis</i> L.	130
<i>Ips acuminatus</i> Gyll.	177
<i>Ips sexdentatus</i> Boern.	198
<i>Ips typographus</i> L.	189
<i>Laspeyresia strobilella</i> L., <i>Cydia strobilella</i> L.	268
<i>Leptoglossus occidentalis</i> Heidemann.	6
<i>Melanophila acuminata</i> Deg.	155
<i>Monochamus galloprovincialis</i> Gell.	106
<i>Monochamus sutor</i> L.	123
<i>Neodiprion sertifer</i> Geoffr.	44
<i>Ocneria monacha</i> L., <i>Lymantria monacha</i> L.	83

<i>Panolis flammea</i> Schiff.	78
<i>Phaenops cyanea</i> F.	170
<i>Pineus pini</i> L. (Macq.)	13
<i>Pissodes castaneus</i> De Geer., <i>Pissodes notatus</i> Germar.	135
<i>Pissodes harcyniae</i> Herbst.	254
<i>Pissodes pini</i> L.	241
<i>Pissodes piniphilus</i> Herbst.	248
<i>Pissodes validirostris</i> Gyll.	272
<i>Pityogenes chalcographus</i> L.	182
<i>Retinia resinella</i> L., <i>Evetria resinella</i> L., <i>Petrova resinella</i> L.	151
<i>Sirex juvencus</i> L.	236
<i>Spondylis buprestoides</i> L.	94
<i>Tetropium castaneum</i> L.	114
<i>Urocerus gigas</i> L.	230

ВСТУП	3
Розділ 1	
СИСНІ ШКІДНИКИ ХВОЙНИХ ПОРІД	5
Клоп сосновий насіннєвий.	6
Хермес сосновий звичайний.	13
Хермес ялиновий пізній.	17
Хермес ялиново-модриновий ранній.	22
Хермес ялиново-ялицевий бурий.	32
Розділ 2	
ШКІДНИКИ ХВОЇ	39
Пильщик сосновий звичайний.	40
Пильщик сосновий рудий.	44
Пильщик сосновий східний (діпріон подібний, чорно-жовтий).	52
Пильщик-ткач поодинокий.	58
Пильщик-ткач сосновий зірчастий.	63
Пильщик-ткач червоноголовий.	68
П'ядун сосновий.	74
Совка соснова.	78
Шовкопряд-монашка.	83
Шовкопряд сосновий.	87
Розділ 3	
ШКІДНИКИ СТОВБУРІВ І ГІЛОК ХВОЙНИХ ПОРІД ..	93
Вусач коротковусий (спондиліс златковий).	94
Вусач сірий довговусий.	99
Вусач сосновий чорний.	106
Вусач ялиновий блискучогрудий.	114
Вусач ялиновий малий чорний.	123
Довгоносик сосновий великий.	130
Довгоносик сосновий малий (смолюх крапчастий).	135
Звійниця зимова.	143
Звійниця літня.	148
Звійниця пагінцева.	151

Златка згарищна	155
Златка ребриста бронзова	159
Златка соснова велика	164
Златка соснова синя	170
Короїд вершинний	177
Короїд-гравер (халькограф)	182
Короїд-типограф	189
Короїд шестиzubчастий	198
Лубоїд сосновий великий (великий лісовий садівник)	208
Лубоїд сосновий малий (малий лісовий садівник)	214
Лубоїд ялинковий великий	220
Підкоровик сосновий	227
Рогохвіст великий хвойний	230
Рогохвіст малий синій	236
Смолівка соснова	241
Смолівка соснова жерднякова (вершинна)	248
Смолівка ялинова жерднякова (довгоносик ялиновий жердняковий)	254

Розділ 4

ШКІДНИКИ ШИШОК

ТА НАСІННЯ ХВОЙНИХ ПОРІД	261
Вогнівка шишкова	262
Листовійка ялинова шишкова	268
Смолух сосновий шишковий	272

Розділ 5

ФЕНОЛОГІЧНІ КАЛЕНДАРІ РОЗВИТКУ

ШКІДНИКІВ ХВОЙНИХ ПОРІД	277
Вогнівка шишкова	280
Вусач коротковусий (спондиліс златковий)	280
Вусач сірий довговусий	281
Вусач сосновий чорний	281
Довгоносик сосновий великий	282
Довгоносик сосновий малий (крапкова смолівка)	282
Звійниця зимова	283

Звійниця літня	283
Звійниця пагінцева	284
Златка згаришна	284
Златка соснова велика	285
Златка соснова синя	285
Короїд вершинний	286
Лубоїд сосновий великий (великий лісовий садівник).	286
Лубоїд сосновий малий (малий лісовий садівник).	287
Пильщик сосновий звичайний	287
Пильщик сосновий рудий	288
Пильщик-ткач поодинокий	288
Пильщик-ткач сосновий зірчастий	289
Пильщик-ткач червоноголовий	289
Підкоровик сосновий	290
П'ядун сосновий	290
Рогохвіст великий хвойний	291
Смолівка соснова	291
Смолівка соснова жерднякова (вершинна).	292
Смолівка ялинова жерднякова (довгоносик ялиновий жердняковий).	292
Смолух сосновий шишковий	293
Совка соснова	293
Шовкопряд-монашка	294
Шовкопряд сосновий	294
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	295
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ КОМАХ	298
Українські назви шкідників хвойних порід	298
Латинські назви шкідників хвойних порід	300